

Twee generaties sessiemuzikanten

'Ik ben al blij als ik de koffer openmaak en dat ding er uithaal'

tekst: Jimmy Tigges
fotografie: Minke Faber

Vroeger, toen er nog geen Spotify of YouTube bestond. Even thuis iets opnemen of jezelf presenteren via de sociale media was er niet bij. Alles was anders en toch veel hetzelfde. Een gesprek met Peter Tiehuis (67) en Kees Duijts (27), over hun drijfveren, de verschillen en de overeenkomsten.

Vijf jaar was Peter Tiehuis, toen hij The Shadows op de radio hoorde. De gitaar van Hank B. Marvin, magie was dat. In een etalage lag diens rode Fender Strat, in mini-formaat. 'Met mijn neus tegen het raam dacht ik: die is van mij.' Hij kreeg 'm niet, dus speelde hij thuis maar liedjes op de kop van een oude, gatenloze blokfluit.

Zijn eerste klassieke gitaarles kreeg hij later op de muziekschool. In de kerk speelde hij voor het eerst met anderen, op een elektrische gitaar die hij voor 85 gulden had gekocht van een neefje.

'We hadden geen pick-up, maar mijn moeder liep de hele dag met de radio mee te zingen, dat was mijn 'school'. Arbeidsvitaminen: daar zat echt van alles in. The Shadows, Bill Haley, later ook Beatles, Stones, Santana en de vroege Fleetwood Mac met Peter Green.'

Toen hij Jan Akkerman zag spelen wist hij het zeker: ik word gitarist! Op het Twents Conservatorium liep hij verkrampd de les van Rob Koenders binnen. 'Met zo'n voetenbankje, klassiek was best zwaar werk. Rob zei: "Doe dat bankje maar weg, gebruik een blok schuimrubber." Die mooie steuntjes van nu had je toen niet. Hij leerde mij ontspannen te spelen, daar had ik veel profijt van.'

Eind jaren zeventig doorliep hij de jazzopleiding – een nieuw fenomeen destijds – op het Koninklijk Conservatorium Den Haag. 'Ik kwam precies op het goede moment. Mijn leraar Peter Nieuwerf stopte met studiowerk, ik kon zijn klussen overne-

men. À vue spelen had ik een beetje geleerd bij het orkest van Freddy Golden, de Twentse James Last. Ik woonde nog in Almelo, had een goeie auto. Dat kwam ook door mijn werk bij Freddy. Sommigen zeiden: Hè, je gaat toch niet bij Freddy Golden spelen? Voor mij was dat gewoon een school.'

Door zijn studiowerk belandde Tiehuis in het kwartet van pianist Rob Franken, waarna hij weer werd gevraagd voor The Skymasters. 'Ik kwam net kijken in die jazz, stond ik in één keer naast Toots Thielemans en Freddie Hubbard en Dizzie Gillespie. Ik vond het geweldig.'

Leerde je ook om jezelf te verkopen?

Tiehuis: 'Nee, dat is later pas opgepakt door opleidingen als de Rockacademie. Niemand was daar goed in, toch heeft het mij nooit in de weg gezeten. Tot nu dan, want onze cd met T5 verkoopt niet zo best. We spelen heel weinig. Dat is toch wel iets dat je zelf moet opzetten.'

De huidige generatie ontkomt daar niet aan, weet zijn jongere collega Kees Duijts: 'Je moet het kunnen. Als niemand überhaupt weet dat je speelt, wordt niets in gang gezet. Maar jouw verhaal over mensen die je ontmoet en jou vragen, dat gebeurt gelukkig nog steeds.'

Tiehuis: 'Ik was altijd druk. Rond 1993 werd ik gevraagd voor een tour in Duitsland, met Konstantin Wecker. Negentig concerten, goed betaald. Driekwart jaar was ik weg. Voor mijn vele klussen hier had ik vervangers

geregeld. Toen ik terugkwam werd ik niet meer gebeld. Dan ben je uit beeld, zo werkt dat.'

Gelukkig kwam hij Jan Oosthof tegen, de leadtrompettist van het Metropole Orkest die hij nog kende van Freddy Golden. 'Hij zei: je kan volgende week bij ons beginnen. Ze konden geen geschikte nieuwe gitarist vinden. Toen ik jaren eerder werd gevraagd wilde ik mijn vrijheid niet opgeven. Intussen bleek het orkest flink verjongd. Ik dacht: ik ga het een jaar proberen. Ik ben er nooit meer weggegaan.'

Wat waren jouw drijfveren, Kees?

Duijts: 'Ik ben vanuit dezelfde intrinsieke motivatie begonnen. Ik hoorde John Frusciante van de Chili Peppers en dacht: wat is dit? En bij Clapton: dat wil ik ook! Zo ben ik rond mijn dertiende serieus op klassieke gitaar begonnen. Die heb ik vrij snel ingeleverd voor een elektrische, want ik wilde die Peppers-dingen spelen en Clapton. Ik vond alles prachtig, als een spons zoog ik alles op. Zeker dankzij mijn ouders, hun platenkast ging van Latijns-Amerikaans naar Stevie Wonder en Dire Straits, echt van alles. Op de Rockacademie nam ik bijna alle aangeboden sessiewerk aan. Na een tijdje ging ik dat kaderen, want: "Top dat je zo veelzijdig wil zijn, maar wat is nou jouw expertise?" Ik zat vooral in de americanahoek, het begeleiden van Nederlandse artiesten en wereldmuziek. Ik speel ook saz, sitar en pedal steel. Nu bestaat mijn sessiewerk voor de helft uit dat soort

'Ik hoorde voor het eerst John Frusciante van de Red Hot Chili Peppers spelen en dacht: wat is dit?'

optredens. Dat komt door elkaar te vragen, elkaar dingen te gunnen. Je hebt elkaar echt nodig.'

Wat leerde je behalve instrument-beheersing nog meer op de Rockacademie?

Duijts: 'Lex van Wel gaf lessen Muziek en Financiën. Hoe houd je een boekhouding bij, welke kosten mag je aftrekken, wat mag je afschrijven? Ook dingen als je Sena-regeling. Lex zei: leuk dat je talent hebt, maar kun je het ook te gelde maken? Ik zit erg vaak op mijn telefoon, maar zo kom je wel aan klussen en kan ik mijzelf presenteren. Op Instagram en Facebook staan overzichten van waar en met wie ik speel. Dan weten mensen wat ze aan je hebben.'

Als je dat hoort, had jij dan ook graag nu willen opgroeien, Peter?

Tiehuis: 'Nee, eigenlijk zou ik nog vroeger geboren willen zijn. Ik ben meer van het analoge. Ik snap wat Kees bedoelt, maar ik zit niet op Instagram. Ik ben nooit bang geweest zonder werk te zitten, het is altijd op mij afgekomen.'

Duijts: 'Het is een oneerlijk iets, want je ontkomt er niet aan.'

Tiehuis: 'Het is voor mij totaal nieuw. Het was wel handig geweest als ik vroeger die lessen had gekregen over financiën en hoe jezelf te verkopen. Dat leerden wij door schade en schande. Ik had wel een goede accountant.'

Duijts: 'Dat is het verschil tussen afhankelijkheid en zelfstandigheid.'

Wij krijgen het min of meer voorgeschied, maar jullie leerden het echt met vallen en opstaan.'

Hoe waren de betalingen destijds, werd je cash uitbetaald, Peter?

Tiehuis: 'In het buitenland wel, in Nederland niet. Het Metropole werkte met contracten per optreden of per project. Dan had je vier repetities en een concert. Of vier of vijf opnamedagen. Je kon je eigen prijs bepalen. Tenminste, dat deed ik.'

Directeur Paul Dankmeyer van North Sea Jazz vroeg mij of ik op zijn festival met George Duke wilde spelen. Dat lijkt heel vet: wauw, George Duke, dan kan ik veel geld vragen! Zijn manager Herb Cohen belde mij. Ik vroeg geloof ik een flink bedrag, maar hij zei "No, man, we wouldn't play if that would be the fee". Ik zei: geef me dan hetzelfde als die andere muzikanten. Kreeg ik de helft. Vet om met zo iemand te spelen, maar wat je allemaal moet doen voor dat bedrag...'

Duijts: 'Parkeerkosten, brandstofvergoeding, die zet ik allemaal op mijn factuur. Hoe was dat bij jou?'

Tiehuis: 'Bij ons zat dat meestal in het contract, uitkoop heet dat.'

Maken jullie gebruik van subsidies?

Duijts: 'Een vriendin vroeg bij het Fonds Podiumkunsten met succes subsidie aan voor een plaatopname. Daar heb ik als sessiemuzikant indirect wat mee verdiend, dus daar heb ik wel profijt van gehad.'

Tiehuis: 'Een ex-leerling van mij zat op Aruba, daar was een festival. Hij vroeg of ik daar wilde spelen, moest ik wel subsidie aanvragen bij het FPK. Wat een gedoe! Ik was anderhalve week bezig geweest met mijn portfolio, alles goed ingevuld,

de subsidie werd toegewezen. Toen bleek dat de organisatie ook subsidie moest aanvragen. En die had een fout gemaakt, dus dat hele festival ging niet door.'

Had je een arbeidsongeschiktheidsverzekering?

Tiehuis: 'Niet te betalen. En dan krijg je een ton of zo? Mijn leven is naar de kloten wanneer ik niet kan spelen, wat heb ik dan aan dat geld? Dan gebeuren er sowieso andere dingen,

denk ik. Ik heb nooit in termen van geld gedacht. Het werkt bij mij anders. Misschien dom, maar die overweging heb ik nooit gehad.'

Tegenwoordig kun je opnemen in je eigen huisstudio. Zijn jullie daar blij mee?

Duijts: 'De remote recording set-ups, die we allemaal thuis hebben. Met een laptop en een interface kun je al erg veel.'

Tiehuis: 'Vanaf de jaren negentig

'Mijn leven is naar de kloten wanneer ik niet kan spelen, wat heb ik dan aan dat geld?'

ging alles de computer in. Dat was vet, maar ik heb heimwee naar de tijd dat we met een band in de studio zaten. Dan gebeurt er iets anders dan als je apart je partijen inspeelt. Nu speelt iedereen in op de click. Die *feel* is heel anders.'

Duijts: 'Thuis opnemen is praktisch, maar je mist de charme en de waarde van elkaar zien in een ruimte. Muziek is contact maken, verbinden, met elkaar praten. Ik kan alleen maar herkennen wat Peter zegt. Je wordt je ook bewuster van je kwaliteiten doordat je met andere muzikanten in aanraking komt.'

De contacten hebben Tiehuis veel gebracht: 'Ik ben totaal veranderd door mijn werk. Vroeger was ik solitair. Ik was stotteraar, dus heel stil. Nu is dat allemaal weg.'

Hoe kijken jullie tegen ontwikkelingen als digitale audiobewerking en AI aan?

Duijts: 'Als je in DAW een drumtrack op de grid zet, haal je wel al het leven eruit. Je kunt zelfs alle onderdelen van een drumstel apart invoeren en dan wordt de muziek vanzelf ingespeeld. Dat klinkt soms wel weer supervet. AI heeft iets engs, want wat gaat dat betekenen voor jou als muzikant?'

Tiehuis: 'De opkomst van synthesizers en samplers kostte muzikanten al veel werk. Strijkers uit een computer, ik denk wel eens: wat moet je nou willen? "Robots kunnen ooit al ons werk doen." Ja, en wij dan? "Ja, dan kan je lekker wat anders gaan doen." Maar soms vind ik werk leuk. Wat AI gaat brengen is een groot vraagteken.'

Duijts: 'Het ontwikkelt zich zo snel,

met een stukje stem van iemand kan je volledig nieuwe nummers maken. Betekent dat dat wij muzikanten niks meer kunnen?'

Wat zijn jullie ervaringen als docent?

Duijts: 'Ik geef les omdat ik iets wil meegeven, inspireren. Geldt dat voor jou ook, Peter?'

Tiehuis: 'Als ik speel is mensen raken voor mij het belangrijkste. Op het jazzconservatorium in Hilversum vonden leerlingen mijn lessen te gek, maar zelf vond ik dat ik het niet kon overbrengen. De goede leerlingen hoef je niks te zeggen, de mindere hebben geen idee. Als muzikant moet je je eigen vragen kunnen creëren: hoe zit dat en dat? Je moet er echt voor gaan zitten, dingen uitdokteren en goed luisteren. Hoe zit een toonladder in elkaar? Of een goeie lick? Ontdekken dat je door een bepaald principe anders toe te passen iets kan creëren.'

Duijts: 'Nieuwsgierigheid is belangrijk. De vragen moeten uit hun eigen noodzaak komen: ik heb iets gehoord en ik weet niet hoe ik het moet noemen, waar het vandaan komt. Moet ik het nabootsen of zelf iets bedenken? Dat is meteen je signatuur. Je eigen stem, je eigen handtekening. Laat tien gitaristen één noot *benden* op een snaar en ze klinken allemaal anders.'

Tiehuis: 'Bij sommigen denk ik: waarom zit je op het conservatorium? In ons geval is het nooit aan de orde geweest om iets anders te gaan doen.'

Duijts: 'Wat zou je mij willen meegeven aan advies?'

Tiehuis: 'Volgens mij ben jij op de goede weg. Je leert van alles, of het nou tango is of iets anders. Je voor geen enkel genre schamen, ik ben ermee opgegroeid en ik ben al blij als ik de koffer openmaak, dat ding eruithaal. Die handeling zelf vind ik al mooi. Sound maken, wat is het voor muziek? Kijken wat je nodig hebt. Te

gek, om je te laten inspireren door al die verschillende dingen. Jij gaat daarin nog verder dan ik. Ga door, zou ik zeggen.'

Zelf gaat pensionado Tiehuis ook

onverdroten door, zij het op een iets lager pitje. 'Bevriende muzikanten hebben tot hun einde doorgespeeld. Ack van Rooyen was zelfs 91. Ik hoop het ook zo lang vol te houden.'

CV Kees Duijts (Tiel, 1996) sessiemuzikant, docent, bandcoach, songwriter (juni 2016-heden)

Ervaring

- Snarenbespeler (gitaar, lap/pedal steel, mandoline etc.) en backing vocalist bij NICCI NOVA, Mick Stender, Hemelwaters, Melanie Ryan, Deborah Parlor en PXRPLE JAZZ
- Stijlen: americana, wereldmuziek, experimenteel en 'een beetje blues'
- Gitarist bij De Heeren van Aemstel Band (juni 2022-heden)
- Invalgitarist bij A-Fever (the ultimate Abba Tribute)
- Invalgitarist bij Pieternel (september 2023-heden)
- Invaldocent gitaarvaardigheid Rockacademie (januari 2023-heden)
- Docent Gitaar bij Muziekles Den Bosch (2021-heden) + ZINDER Educatie (2019-heden)

Opleiding

- Bachelor of Music, gitaar/sessiemuzikant, Fontys Academy voor de Kunsten / Rockacademie (2018-2022)
- Master of Music, Rockacademie (2022-2024)

CV Peter Tiehuis (Almelo, 1956) gitarist/sessiemuzikant, docent

Carrière

- Speelde bij The Skymasters, Peter Herbolzheimers Rhythm Combination and Brass, Batida, Till Brönner's 'Ballad Joint', The Wolfgang Haffner Band, The Chris Hinze Combination
- Vast lid Metropole Orkest (1996-2023), sinds 2023 als remplaçant
- Werkte samen met (Nederland) Trijntje Oosterhuis, Lee Towers, Ilse DeLange, Rob de Nijs, Hans Vermeulen, Humphrey Campbell e.v.a.
- (Internationaal) Toots Thielemans, Benny Goodman, Dizzy Gillespie, Freddie Hubbard, Stan Getz, Tania Maria, Al Jarreau, Tina Turner, Chaka Khan, Elvis Costello, Gino Vannelli, The Brecker Brothers, Pat Metheny, Randy Crawford, George Duke, John Scofield, Herbie Hancock, Steve Vai, Lizz Wright, Gregory Porter e.v.a.
- Docent conservatorium van Hilversum (1985-1995)
- Gastdocent Conservatorium van Amsterdam (2010-heden)
- cd Shaman Dance (2007) met trio 3HandsClapping, intieme kamermuziek.
- Power-impro-trio Frapear. Geïmproviseerde concerten op basis van elektronica, effecten en soundscapes (2008-heden)
- Album Standing Up Together (2012). Met Ack van Rooyen (bugel) en de New Yorkse dichter/schrijver Edward Field.
- cd Heart In Mind van kwintet T5, eigen composities (2021)
- Speelt regelmatig als sideman met o.a. Paul Berner Band, de Toon Roos Groep, de Fay Claassen Band.

Opleiding

- Klassieke gitaar, Twents Conservatorium Enschede (1974-1979)
- Studie jazz, Koninklijk Conservatorium Den Haag (1979-1981)